

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **SPV Pelhřimov, a.s.**, IČO 25157507
se sídlem Plevnice 42, Olešná
zastoupený advokátkou JUDr. Sylvií Sobolovou
se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

za účasti: **Státní zemědělský intervenční fond**
se sídlem Ve Smečkách 801/33, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 3. 10. 2024, č. j. MZE-65663/2024-11155,

takto:

I. Rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 3. 10. 2024, č. j. MZE-65663/2024-11155, je nicotné.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

- II. Usnesení Ministerstva zemědělství ze dne 25. 7. 2024, č. j. MZE-55838/2024-14113, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč, a to do rukou jeho zástupkyně JUDr. Sylvie Sobolové, advokátky.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti usnesení žalovaného ze dne 25. 7. 2024, č. j. MZE-55838/2024-14113. Prvostupňovým rozhodnutím bylo zastaveno řízení o návrhu žalobce ze dne 28. 11. 2023 na zahájení sporného řízení z veřejnoprávní smlouvy dle § 141 správního řádu ve věci *Dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR uzavřené dne 8. 11. 2018 mezi zúčastněnou osobou a žalobcem k žádosti o dotaci reg. č. 17/005/1611a/563/000104 na projekt Modernizace technologií chovu prasat s vyšší integrací ICT a vytvoření srovnatelných metodik výpočtů* ze dne 1. 11. 2017 (dále jen „předmětné sporné řízení“), a to v části týkající se dotace ve výši 361 760 Kč.
2. Žalobce v předmětném sporném řízení žádal, aby žalovaný zúčastněné osobě uložil povinnost zaplatit žalobci částku 17 590 000 Kč spolu s úrokem z prodlení. Žalobce však již po předložení první průběžné žádosti o platbu podal dne 15. 4. 2020 návrh na zahájení sporného řízení z dotčené veřejnoprávní smlouvy, v němž žádal, aby žalovaný uložil zúčastněné osobě povinnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 28. 6. 2019 o platbu ve výši 361 760 Kč a žádost schválit (dále jen „předcházející sporné řízení“). Žalovaný proto dospěl k závěru, že u předmětného sporného řízení existuje překážka litispendence dle § 48 odst. 1 správního řádu, a to v rozsahu překrývajícího se nároku žalobce uplatněného již v předcházejícím sporném řízení.
3. Žalobce v žalobě předně namítl, že napadené a prvostupňové rozhodnutí jsou nicotná. Právní úprava neumožňuje správnímu orgánu, aby rozhodl o částečném zastavení sporného řízení, přičemž takové rozhodnutí je neuskutečnitelné. Ministr zemědělství měl proto zrušit prvostupňové rozhodnutí pro jeho nicotnost, což neučinil. Dle žalobce lze o zastavení části předmětu sporného řízení rozhodnout jen tehdy, zúží-li žadatel předmět svého návrhu (srov. § 45 odst. 4 správního řádu). Prvostupňové rozhodnutí nepoukázalo na žádné ustanovení právního předpisu, z něhož dovozovalo možnost částečného zastavení sporného řízení, napadené rozhodnutí pak poukázalo na § 66 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 48 odst. 1 správního řádu. Žalobce odkázal na doktrínu (PRŮCHA, P. *Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. Systém ASPI. Nakladatelství Leges), z níž dovodil, že takový postup možný není.
4. Žalobce měl dále za to, že napadené a prvostupňové rozhodnutí jsou věcně nesprávná, poněvadž nebyla dána překážka litispendence, neboť nebyla splněna podmínka totožnosti věci dle § 48 odst. 1 správního řádu. Citované ustanovení požaduje současné naplnění dvou podmínek – musí se jednat o řízení v téže věci vedené z téhož důvodu. Dle ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2023, č. j. 8 As 265/2021-74, bod 16) je totožnost věci určována totožností práva nebo povinnosti, Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

totožností účastníků a současně totožností předmětu řízení. V případě předmětného a předcházejícího sporného řízení je dán odlišný předmět řízení a projednávají se v nich odlišná práva a povinnosti účastníků.

5. V předcházejícím sporném řízení bylo jeho předmětem porušení povinnosti zúčastněné osoby vyplývající z dotčené veřejnoprávní smlouvy spočívající v tom, že měla schválit žalobcovu žádost o platbu nejpozději do 18 týdnů od jejího zaregistrování, ledaže by v ní zjistila nedostatky; ke schválení ovšem nedošlo. Žalobce se proto v předcházejícím sporném řízení domáhal toho, aby žalovaný uložil zúčastněné osobě rozhodnout o žádosti žalobce o platbu a žádost schválit.
6. Následně však zúčastněná osoba vydala oznámení o výši dotace, kterým žalobcovu žádost o platbu vyřídila tak, že žalobci jednostranně snížila dotaci na 0 Kč. Žalobce proto podal návrh na zahájení předmětného správního řízení, v němž se domáhal toho, aby žalovaný uložil zúčastněné osobě zaplatit dotaci ve výši 17 590 000 Kč spolu s úrokem z prodlení.
7. Dle žalobce je zřejmé, že povinnost rozhodnout o žádosti o platbu není totožná s povinností zaplatit dlužnou částku dotace. Tvrzení žalovaného, že oba návrhy na zahájení sporného řízení shodně požadují vyplacení dotace, není pravdivé. Napadené rozhodnutí poukázalo na to, že správní orgán není striktně vázán doslovnou formulací petitu, ale jeho skutečným obsahem, což však dle žalobce neznamená, že může petit ignorovat a rozhodnout o něčem zcela jiném. Žalovaný též pomíjí odlišnost skutkového základu obou sporných řízení, viz výše. Nesprávnost názoru žalovaného dokládá i to, že pokud by byla zúčastněné osobě uložena (nepeněžitá) povinnost rozhodnout o žalobcově žádosti o platbu, jen stěží by se mohl žalobce prostřednictvím výkonu takto znějícího rozhodnutí žalovaného domoci toho, aby zúčastněná osoba dotaci skutečně zaplatila (peněžitá povinnost). Schválení žádosti o platbu je tedy nutnou podmínkou pro nárok na vyplacení dotace, přesto dotace vyplacena být nemusí. Kromě toho po schválení žádosti o platbu ještě běží 21denní lhůta pro vyplacení dotace, během níž se žalobce nemůže domáhat jejího vyplacení.
8. Stejně tak se žalobce neztotožnil se závěrem žalovaného, že se žalobce v obou sporných řízeních domáhá plnění z téhož důvodu.
9. Žalobce nesouhlasil ani s tezí žalovaného, že by se mohl na zúčastněné osobě domáhat vyplacení dlužné částky dotace i v situaci, kdy ještě nedošlo ke schválení žádosti o platbu, přičemž důvodnost neschválení žádosti o platbu by žalovaný posoudil jako předběžnou otázku. Žalobce poukázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu (zejm. usnesení sp. zn. 23 Cdo 550/2022, a dále rozsudky sp. zn. 23 Cdo 3085/2016 a sp. zn. 23 Cdo 1733/2017), dle níž je třeba důsledně rozlišovat mezi povinností učinit kroky vedoucí ke vzniku smluvního nároku na zaplacení určité částky (zde povinnost rozhodnout o žádosti o platbu) a povinností zaplatit určitou částku. Žalobce se pak ohradil proti názoru žalovaného, že tyto závěry nejsou přenositelné na případ nároku z veřejnoprávního smluvního vztahu.
10. Žalovaný také poukázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 3. 2023, č. j. 17 A 43/2022-87, který dle jeho názoru potvrzuje, že schválení žádosti o platbu je formálním potvrzením, že poskytovatel dotace musí následně splnit svůj závazek. Žalobce namítl, že daný závěr byl vysloven jen coby *obiter dictum*, a to k výkladu pojmu peněžitá plnění ve smyslu položky 25a písm. b) bodu 2 Sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích; nadto žalobce s tímto závěrem nesouhlasil. Otázkou litispendence se rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

sp. zn. 17 A 43/2022 nezabýval, přičemž eventuální shodnost poplatkové povinnosti sama o sobě neznamená, že jde o spory v téže věci.

11. Žalobce konečně označil za zcestnou úvahu žalovaného, že mu nic nebrání, aby svůj návrh v předcházejícím sporném řízení upravil tak, aby se jím domáhal toho, čeho se domáhá v předmětném sporném řízení. Žalovaný nemůže žalobci ukládat, jaké nároky má vůči zúčastněné osobě uplatňovat, a musí rozhodnout o podaném návrhu.

Vyjádření žalovaného a replika žalobce

12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Měl za to, že je všeobecně platnou základní zásadou správního práva, že správní orgán nemůže vést současně dvě správní řízení (byť v části) s tímž předmětem řízení. Zastavení části řízení zajišťuje, že nedojde k protichůdným rozhodnutím, která by mohla ohrozit právní jistotu účastníků řízení. Překážka litispendence je konstatována z úřední povinnosti, naproti tomu zúžení předmětu řízení dle § 45 odst. 4 správního řádu je (shodně jako zpětvzetí žádosti) úkonem ze strany žadatele.
13. Žalovaný poukázal na to, že po podání návrhu na zahájení předmětného sporného řízení nejprve reagoval sdělením žalobci, že návrh posoudil jakožto doplnění dříve podaného návrhu na zahájení předcházejícího sporného řízení. Žalobce však tento postup žalovaného výslovně odmítl přípisem ze dne 25. 1. 2024. Ve svém rozkladu přitom sám žalobce tvrdil, že i pokud by se jednalo o totožný návrh, musel by být posouzen jako rozšíření dřívějšího návrhu.
14. Žalovaný akcentoval, že návrh na zahájení sporného řízení je potřeba posuzovat komplexně. Žalobce sice v petitu návrhu na zahájení předcházejícího sporného řízení nevzněl požadavek na vyplacení dotace (uložení povinnosti vyplatit dotaci), nicméně přímým a nevyhnutelným důsledkem vyhovění návrhu, tj. uložením povinnosti schválit žádost o platbu, bude též vyplacení dotace. Žalovaný k tomu odkázal na rozsudek sp. zn. 17 A 43/2022 a obsah s ním související žaloby téhož žalobce.
15. Žalovaný dodal, že se v předcházejícím sporném řízení neřešila jen otázka nečinnosti zúčastněné osoby, což vyplývá z rozsudků zdejšího soudu ze dne 23. 1. 2023, č. j. 17 A 42/2022-74, a ze dne 8. 3. 2023, č. j. 9 A 42/2022-106. Zdejší soud v nich dospěl k závěru, že žalovaný nedisponuje pravomocí řešit ve sporném řízení otázku způsobilosti žadatele jako příjemce dotace, ani nemůže zamítnout návrh iniciující sporné řízení s tím, že se tato otázka musí nejprve vyřešit. Posuzování této otázky spadá do oblasti posuzování zákonnosti veřejnoprávní smlouvy. Zahájené sporné řízení mělo být přerušeno do vyřešení této otázky jako otázky předběžné.
16. Žalobce v replice parafrázoval a rozvíjel argumentaci již obsaženou v žalobě, závěrem upozornil na recentní rozsudky zdejšího soudu ze dne 13. 5. 2025, č. j. 11 A 115/2024-66, a ze dne 18. 6. 2025, č. j. 18 A 84/2024-58, které vyhověly obdobným žalobám odlišných žalobců.

Posouzení žaloby soudem

17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].
18. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

19. Soud přitom rozhodl bez jednání, neboť shledal nicotnost napadeného rozhodnutí dle § 76 odst. 2 s. ř. s. a vadu řízení vztahující se k prvostupňovému rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
20. Předně je nutno uvést, že zdejší soud již vyhověl obdobným žalobám odlišných žalobců, a to rozsudky sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024. Také nyní rozhodující sedmnáctý senát žalobě vyhověl, v některých dílčích otázkách ovšem zaujímá odlišný právní názor.
21. Podle § 169 odst. 1 písm. d) správního řádu *spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 161.*
22. Podle § 169 odst. 2 správního řádu *proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 1 nelze podat odvolání ani rozklad.*
23. Rozsudky sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024 shodně konstatovaly, že tam napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 169 odst. 2 správního řádu. To platí i v nyní projednávané věci. Smlouva o poskytnutí dotace je veřejnoprávní smlouvou ve smyslu § 159 odst. 1 správního řádu, nikoli smlouvou soukromoprávní, a v případě sporu mezi smluvními stranami se jedná o spor ohledně výkladu veřejnoprávní smlouvy spadající pod § 169 odst. 1 správního řádu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Afs 38/2013-53, Sb. NSS 2984/2014). Proti rozhodnutí o sporu z veřejnoprávní smlouvy přitom nelze s ohledem na § 169 odst. 2 správního řádu podat odvolání ani rozklad. V úvahu připadá pouze žaloba ve správním soudnictví dle § 65 a násl. s. ř. s.
24. Lze dodat, že na uvedeném nic nemění okolnost, že prvostupňové rozhodnutí není rozhodnutím o meritu věci, ale rozhodnutím procesní povahy – jedná se o rozhodnutí ve sporném řízení, jímž žalovaný daný spor uzavírá s tím, že pro jeho vyřízení nejsou dány podmínky. Jeho důsledek je tak pro strany obdobně významný (jedná se ostatně o rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Navíc správní řád opravný prostředek nevylučuje explicitně jen ve vztahu k meritornímu rozhodnutí, ale obecně ve vztahu k rozhodování o sporu z veřejnoprávní smlouvy. K tomu lze poukázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2022, č. j. 4 Afs 152/2020-41, Sb. NSS 4421/2023, jenž se věnoval otázce přípustnosti opravného prostředku proti rozhodnutí o nákladech řízení ve sporu z veřejnoprávní smlouvy, a to s negativním závěrem.
25. Rozsudky sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024 se poté zabývaly tím, zda tato vada způsobuje nicotnost či nezákonnost tam napadených rozhodnutí. Uvedly, že judikatura Nejvyššího správního soudu se v odpovědi na tuto otázku neshoduje. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 7 Afs 251/2016-43, je rozhodnutí ministra o nepřípustném rozkladu nicotné dle § 76 odst. 2 s. ř. s. a žalobu je třeba posoudit jako podanou přímo proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Rozsudky sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024 se však přiklonily k pozdějšímu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2023, č. j. 3 As 263/2021-29, dle něhož pokud nadřízený orgán v rozporu s § 169 odst. 2 správního řádu rozhodne o nepřípustném odvolání (rozkladu), nečiní takové pochybení jeho rozhodnutí nutně nicotným, nýbrž „pouze“ nezákonným. Rozsudky sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024 uvedly, že formální náležitosti správního rozhodnutí byly u tam napadených rozhodnutí splněny. Nešlo ani o případ, kdy by se ukládala nemožná či protizákonná povinnost (zakládalo právo) nějakému subjektu. Stejně tak nebyl dán ani absolutní nedostatek pravomoci nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

absolutní nedostatek věcné příslušnosti žalovaného, popř. ministra zemědělství, který běžně o rozkladech rozhoduje (zásadně i ve sporných řízeních). Ministr zemědělství by ostatně musel rozhodnout i nyní, a to o nepřipustnosti rozkladu.

26. Nyní rozhodující sedmnáctý senát je ovšem toho názoru, že napadené rozhodnutí je nicotné, neboť rozsudek sp. zn. 3 As 263/2021 vybočuje z předchozí ustálené judikatury. Nicotnost rozhodnutí o nepřipustném rozkladu (opravném prostředku) nekonstatuje jen rozsudek sp. zn. 7 Afs 251/2016, ale i „sbírkové“ rozsudky Nejvyššího správního soudu rozsudku ze dne 29. 7. 2009, č. j. 3 As 1/2009-171, Sb. NSS 2475/2012, a ze dne 30. 10. 2003, č. j. 5 A 153/2002-33, Sb. NSS 273/2004. Za podstatný soud považuje zejména fakt, že tento závěr aproboval také rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém již výše zmíněném rozsudku sp. zn. 4 Afs 152/2020. Problematika nicotnosti či nezákonnosti tam napadeného rozhodnutí sice nebyla vlastní otázkou řešenou rozšířeným senátem, jeho rozsudek ovšem opakovaně (např. body 12, 18, 43 a 46) hovoří o nicotnosti rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí, proti němuž odvolání není přípustné, s tím, že se jedná o ustálenou judikaturu. Rozšířený senát se proti tomuto závěru zaujatému již krajským soudem nijak nevymezil a sám kasační stížnost zamítl.
27. Naproti tomu rozsudek sp. zn. 3 As 263/2021 se s předchozí ustálenou judikaturou, která konstatovala nicotnost rozhodnutí o nepřipustném opravném prostředku, nijak nevypořádal. Zmiňuje sice rozsudek sp. zn. 4 Afs 152/2020, ovšem jen v tom směru, že odvolání proti výroku o nákladech řízení je nepřipustné dle § 169 odst. 2 správního řádu. Ačkoli přitom rozsudek sp. zn. 3 As 263/2021 svůj závěr o nezákonnosti rozhodnutí o nepřipustném odvolání zdůvodnil, soud se domnívá, že úplné opomenutí vypořádání předchozí ustálené judikatury představuje zásadní argumentační deficit.
28. Lze dodat, že žalobce navrhoval vyslovení nicotnosti napadeného (a prvostupňového) rozhodnutí, leč z jiného důvodu, což je ovšem s ohledem na výše uvedené již bezpředmětné.
29. Soud dále posoudil důvodnost žaloby ve vztahu k prvostupňovému rozhodnutí. Tento postup vyplývá z výše citované judikatury k nicotnosti rozhodnutí o nepřipustném opravném prostředku, jiný postup by představoval odepření přístupu k soudu. Totéž platí i pro otázku včasnosti žaloby – žalobci nelze přičítat k tíži, že se řídil nesprávným poučením o přípustnosti rozkladu, tudíž je nutné posuzovat včasnost žaloby nikoli vůči prvostupňovému rozhodnutí, nýbrž vůči nicotnému napadenému rozhodnutí. Žaloba proti němu je včasná, potažmo je včasná i žaloba proti prvostupňovému rozhodnutí.
30. Podle § 48 odst. 1 správního řádu *zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.*
31. Podle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu *řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí překážku řízení podle § 48 odst. 1.*
32. Pokud jde o problematiku litispendence, komplexně se jí zabýval např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2024, č. j. 7 As 224/2023-66, v bodu 22: *„Překážka zahájení řízení je dána za současného splnění obou výše uvedených podmínek, tedy musí jít o řízení v téže věci i z téhož důvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2013, č. j. 6 Ads 139/2012-58). Totožnost věci je určována totožností práva nebo povinnosti, totožností účastníků a současně totožností předmětu řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2023, č. j. 8 As 265/2021-74, bod 16). Totožnost věci je dána jak v případech, kdy obě řízení mají týž předmět, tak i tehdy, je-li předmět jednoho řízení*
Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

součástí širšího předmětu druhého řízení (viz citovaný rozsudek č. j. 3 Ads 59/2011-73). Předmětem řízení je obsah žádosti, resp. výsledek, kterého se žadatel domáhá, tedy co je v řízení sledováno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, bod 53). Předmět řízení není definován samotným objektem, k němuž se řízení vztahuje, ale zejména tím, o jakých otázkách má být v řízení rozhodnuto. Je podstatné, co plyne ze smyslu a účelu právní úpravy, k dosažení čeho jednotlivá řízení slouží a co má být jejich výsledkem, tedy co řízení jako celek sleduje. Totožnost předmětu není dána ani tehdy, vychází-li každé z řízení z odlišných skutkových okolností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020, č. j. 9 As 179/2019-94, bod 46).“.

33. V posuzované věci není sporné, že předmětné a předcházející sporná řízení jsou vedena mezi totožnými účastníky řízení před stejným správním orgánem. Sporná je otázka totožnosti předmětu těchto řízení. Podle výše citovaného rozsudku sp. zn. 7 As 224/2023 platí, že předmětem řízení je obsah žádosti, tj. výsledek, kterého se podatel domáhá, tedy co řízením sleduje. Není tak definován samotným objektem, k němuž se řízení vztahuje (zde finanční plnění z dotčené veřejnoprávní smlouvy), ale zejména tím, o jakých otázkách má být v řízení rozhodnuto. Při posouzení totožnosti předmětu řízení je rozhodné i to, z jakých skutkových okolností tato řízení vycházejí.
34. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce se žádostí o platbu ve výši 361 760 Kč ze dne 28. 6. 2019 domáhal schválení této žádosti zúčastněnou osobou. Navzdory tomu, že zúčastněná osoba nekonstatovala žádné nedostatky dotovaného projektu, žádost žalobce o platbu neschválila (a oznámila mu, že dotaci ve stanoveném termínu nevyplatí). Žalovaný proto podal návrh na zahájení předcházejícího sporného řízení, v němž se domáhal toho, aby žalovaný zúčastněné osobě uložil povinnost rozhodnout o jeho žádosti o platbu a schválit ji. V návrhu na zahájení předmětného sporného řízení pak žalobce uvedl, že zúčastněná osoba později jeho žádost vyřídila, ovšem tak, že ji „schválila“ ve výši 0 Kč (oznámení ze dne 10. 5. 2023, č. j. SZIF/2023/0414757). Žalobce poukázal na to, že se zúčastněná osoba v dotčené veřejnoprávní smlouvě zavázala vyplatit dotaci ve výši skutečně vynaložených, odůvodněných a řádně prokázaných výdajů; pokud byly splněny stanovené podmínky, byla povinna žádost žalobce o platbu schválit. V oznámení ze dne 10. 5. 2023 zúčastněná osoba navíc neuvedla ustanovení dotačních pravidel, která měla být porušena; ani okrajová zmínka o porušení jednoho z ustanovení na povinnosti zúčastněné osoby nic nemění. Žalobce dále argumentoval tím, že svým postupem zúčastněná osoba zmařila splnění podmínky pro vyplacení dotace, jež byla vymezena jako schválení úplné a řádné žádosti o platbu, tato podmínka se tak považuje za splněnou. Došlo tak vlastně ke vzniku pohledávky na zaplacení částky dotace, již se právě návrhem na zahájení předmětného sporného řízení žalobce domáhá.
35. Soud z uvedeného dovodil, že ač byl objekt (cíl) obou návrhů žalobce na zahájení sporného řízení fakticky stejný a do jisté míry byl předmět jednoho řízení součástí širšího předmětu řízení druhého (i schválení dotace muselo zásadně vést k jejímu vyplacení; žalobce se návrhem na zahájení předcházejícího sporného řízení nedomáhal pouze „zaktivizování“ zúčastněné osoby, ale schválení žádosti o platbu v požadované výši), návrh na zahájení předmětného sporného řízení vycházel z odlišných skutkových okolností než návrh na zahájení předcházejícího sporného řízení. Žalovaný by proto musel posuzovat do určité míry odlišné otázky, zejména pokud jde o argumentaci, že pohledávka na zaplacení částky dotace již vznikla. Právě v tom se přinejmenším optikou žalobce okolnosti věci zásadním způsobem změnily. Argumentace žalobce se výrazně posunula, nárok se dle něj stal bez dalšího splatným; to, zda měla zúčastněná osoba rozhodnout o schválení žádosti o platbu a Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

v jaké výši, už bylo v zásadě mimoběžné (žalobce již neakcentuje vlastní schválení žádosti o platbu, nýbrž vyplacení dlužné částky dotace, tak má znít i výrok rozhodnutí žalovaného).

36. Obě sporná řízení tudíž neměla zcela totožný předmět, nemohlo se proto jednat o *totožnou věc*, fakticky se lišil i *důvod*, o nějž žalobce své návrhy opírá (povinnost schválit žádost o platbu oproti nároku na výplatu konkrétní dlužné částky s příslušenstvím z důvodu zesplatnění závazku). Podmínky pro (částečné) zastavení předmětného sporného řízení z důvodu překážky litispendence dle § 48 odst. 1 správního řádu tak splněny nebyly.
37. K výše uvedenému závěru dospěl jak rozsudek sp. zn. 11 A 115/2024, tak i rozsudek sp. zn. 18 A 84/2024. První rozsudek přitom konstatoval nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s., zatímco druhý rozsudek seznal vadu řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Nyní rozhodující sedmnáctý senát se přiklání k závěrům druhého rozsudku. Problematika litispendence se váže k procesnímu, nikoli hmotnému právu. Norma obsažená v § 48 odst. 1 správního řádu je tedy ustanovením o řízení před správním orgánem a žalovaný se dopustil jejího závažného porušení – řízení bylo (částečně) zastaveno, ač pro to nebyly dány podmínky. Soud k tomu pro srovnání poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, č. j. 7 Afs 68/2007-82, dle něhož je správní rozhodnutí vydané navzdory překážce věci pravomocně rozhodnuté zatíženo vadou řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Překážka litispendence a překážka věci pravomocně rozhodnuté jsou přitom uvedeny ve stejném paragrafu (§ 48 správního řádu) a sledují v zásadě shodný cíl (nemá být vedeno vícero řízení, resp. vydáno vícero rozhodnutí o téže věci).
38. Závěrem, co se týče poukazu žalovaného na rozsudek sp. zn. 17 A 43/2022, soud se ztotožňuje s vypořádáním obsaženým v rozsudcích sp. zn. 11 A 115/2024 a sp. zn. 18 A 84/2024. Rozsudek sp. zn. 17 A 43/2022 dovodil, že „*schválení žádosti o platbu je formálním potvrzením, že dotovaný subjekt splnil svůj závazek z dohody o poskytnutí dotace, protože musí následně poskytovatel dotace splnit svůj závazek – vyplatit dotaci. Žalobce tedy (fakticky) požaduje peněžité plnění vyplývající ze smlouvy.*“ za odlišných skutkových okolností. Zabýval se totiž náležitostmi výroku rozhodnutí o sporu z veřejnoprávní smlouvy za použití institutu opravného rozhodnutí, přičemž totožnost předmětu řízení posuzoval z hlediska poplatkové povinnosti navrhovatele a výlučně coby *obiter dictum*.

Závěr

39. S ohledem na shora uvedené soud dle § 76 odst. 2 s. ř. s. vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí, k čemuž lze připomenout, že k takovému postupu není třeba návrhu žalobce (žalobce vyslovení nicotnosti navrhoval z jiného důvodu, než který shledal soud). To však nic nemění na tom, že žaloba je důvodná a žalobce byl ve věci úspěšný.
40. Soud dále dospěl k závěru, že je prvostupňové rozhodnutí zatížené vadou řízení, protože jej zrušil dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Dále soud vrátil věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy že v předmětném sporném řízení nenastala (částečná) překážka litispendence z důvodů uvedených v prvostupňovém rozhodnutí.
41. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představují zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d)

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění do 31. 12. 2024 (viz přechodné ustanovení čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb.), ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, ve znění do 31. 12. 2024, ve výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba) a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 1 428 Kč. Soud nepřiznal náhradu za repliku, neboť nepřinášela žádné nové, pro posouzení věci podstatné skutečnosti. Celkem náklady řízení činí 11 228 Kč.

42. Soud konečně rozhodl tak, že zúčastněné osobě nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí neuložil plnění žádných povinností, ani neshledal důvody zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. července 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.